

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3008/2022. (I. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kecskeméti Törvényszék 12.Bf.38/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Sárközi Nándor ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Kecskeméti Törvényszék 12.Bf.38/2021/2. számú végzése és a Kalocsai Járásbíróság 1.B.132/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XV. cikkében foglalt törvény előtti egyenlőség követelménye és megkülönböztetés tilalma, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog alapján tartotta megállapíthatónak.
- [2] Az alkotmányjogi panasz előzményei, valamint az indítványozó kifogásai az indítvány alapján az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] Az indítványozó 2020. március 16-án 23 személy ellen tett feljelentést a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 236. §-a alapján rágalalmazás miatt.
- [4] A feljelentés alapján a Kalocsai Járásbíróságon 9.Bpk.107/2020. számon indult magánvádas eljárás, amelyet a bíróság a veszélyhelyzet idejére felfüggesztett. Ezt követően 9.Bpk.210/2020. szám alatt indult büntetőeljárás, amelynek keretében a bíróság 2020. június 26. napján kelt 9.Bpk.210/2020/2. számú végzésével a feljelentést megküldte az ügyészségnek azzal, hogy a beadvány tartalma alapján hamis vád vétsége látszik megállapíthatónak. A Kalocsai Járásbíróság 2020. július 1. napján hamis vád vétsége gyanúja miatt a nyomozást elrendelte, a nyomozás lefolytatására a Kiskőrösi Rendőrkapitányságot jelölték ki. A Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya 2020. szeptember 16. napján határozatával a Btk. 269. § a) pontjába ütköző és aszerint minősülő – szabálysértéssel vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegéssel hamisan vádolva elkövetett – hamis vád vétségének gyanúja miatt indult nyomozást megszüntette, mivel a rendelkezésre álló adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján nem volt megállapítható a bűncselekmény elkövetése. A Kalocsai Járásbíróság a nyomozást megszüntető határozat elleni panaszt – mint alaptalant – elutasította.
- [5] Ezt követően terjesztette elő az indítványozó – jogi képviselője útján – a vádindítványát, amelyben a vádlottakat a Btk. 226. § (2) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint büntetendő rágalalmazás büntettének, valamint a Btk. 259. §-ába ütköző és aszerint büntetendő hamis vád büntettének az elkövetésével vádolta.
- [6] Az indítványozó mint pótmagánvádló vádindítványát a Kalocsai Járásbíróság 1.B.132/2020/2. számú végzésében elutasította. A határozat ellen az indítványozó fellebbezéssel élt, amelyben hivatkozott az Alkotmánybíróság 3384/2018. (XII. 14.) AB határozatára (a továbbiakban: Abh.). A másodfokon eljáró Kecskeméti Törvényszék 12.Bf.38/2021/2. számú végzésében az elsőfokú bíróság határozatát helybenhagyta.
- [7] Az indítványozó a Kalocsai Járásbíróság és a Kecskeméti Törvényszék határozatait az alábbiak miatt tartotta alaptörvény-ellenesnek. Úgy vélte az indítványozó, hogy a Btk. 268. §-a szerinti hamis vád tényállásában szereplő „mást” és „érintett” kifejezések miatt a bűncselekménynek – ellentétben a bíróságok állításával – van passzív alanya. A passzív alany pedig az indítványozó értelmezése szerint az, akit a hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével hamisan vádoltak, vagy, aki ellen a hamis vád alapján eljárás indult. Nem zárja ki ezt az értelmezést az indítványozó szerint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 50. §-a sem, amely a sértett fogalmát meghatározza. Az indítvány értelmében ebből a fogalom-meghatározásból nem következik, hogy a hamis vád büntettének a hamisan megvádolt személy ne lehetne a sértettje. Nem értett ezért egyet az indítványozó az eljáró bíróságok azon álláspontjával, hogy a hamis vádnak egyetlen sértettje

lehet, mégpedig az igazságszolgáltatás, mivel az adott bűncselekmény a Btk. XXVI. fejezetében, az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények között található.

- [8] Tényszerűen megállapíthatónak tartotta az indítványozó, hogy a sérelmemre elkövetett hamis vád bűncselekménynek a sértettje, hiszen a cselekmény jogait és jogos érdekeit csorbította, veszélyeztette. Ezt a sérelmet pedig attól függetlenül megállapíthatónak ítélte, hogy a bíróságok álláspontja szerint az adott bűncselekmény az igazságszolgáltatást is sérti.
- [9] Az indítványozó a beadványában ezt követően ugyanakkor nem nevesítette és nem fejtette ki, hogy mely jogait és jogos érdekeit miként érte sérelem a kifogásolt bírósági határozatok következtében. Ezzel szemben az indítványában – saját gondolatként megjelenítve – szó szerint felhívta az Abh. indokolásának [7]–[9], [11]–[12], [23]–[25], [27], [30], [32], [35]–[37], [39], [41], [45]–[46], [48]–[50], [52]–[54], [57]–[58], [61]–[73], [75]–[76], [81] bekezdéseit, illetve azok egyes részeit.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [11] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [12] 2.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni.
- [13] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy jelen ügyben a Kecskeméti Törvényszék 12.Bf.38/2021/2. számú végzése tekinthető olyan bírósági döntésnek, amely ellen az Abtv. 27. §-a értelmében helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [14] 2.2. Úgy ítélte meg az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek.
- [15] Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §) és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés]. Meghatározta az Alkotmánybíróság által vizsgálandó konkrét bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre.
- [16] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében továbbá az indítvány abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [b) pont]; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e) pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [17] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján megállapította, hogy az indítványozó a konkrét esetben nem fejtette ki az alaptörvény-ellenesség körében felhívott alaptörvényi rendelkezésekben biztosított jogai sérelmének lényegét. Nem adott továbbá elő az indítványozó sem az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésével, sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben olyan alkotmányjogilag értékelhető indokolást, amely alapján a konkrét bírósági határozatok Alaptörvénnyel való összhangja érdemi vizsgálat keretében megkérdőjelezhető lett volna.
- [18] Felhívta ugyan az indítványozó az Abh. számos megállapítását annak alátámasztására, hogy a vádindítványa alapján eljáró bíróságok eljárása nem áll összhangban az Alaptörvényből fakadó követelményekkel. Az Abh. érvrendszerére való hivatkozás azonban a konkrét esetben önmagában nem alapozza meg az érdemi vizsgálatot.
- [19] Az Abh.-ban ugyanis a bírósági határozatok alkotmányossági vizsgálata során meghatározó körülmény volt, hogy azon alkotmányjogi panasz indítványozója a büntetőeljárás lefolytatását a hamis vád Btk. 268. § (2) bekezdése szerinti minősített esete alapján kezdeményezte. Az Abh. alapjául szolgáltat ügyben az indítványozót a hamis vád Btk. 268. § (2) bekezdése szerinti minősített esete kapcsán ért sérelem kellő alapot szolgáltatott a pótmagánvádlói minőségből fakadó jogok korlátozását érintően az érdemi alkotmányossági vizsgálat lefolytatásához.

- [20] Ezzel szemben a jelen indítvány és a támadott bírósági határozatok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy az indítványozó a vádindítványát a Btk. 269. §-a alapján, hamis vád vétsége miatt terjesztette elő. Határozatában a másodfokú bíróság is rámutatott: „nem foghat helyt a pótmagánvádló azon hivatkozása, hogy a bűncselekmény minősített esete más megítélést kíván, mint a tényállás alapesete. Ez abból az okból sem állja meg a helyét, mert a pótmagánvádló a Btk. 269. §-ba ütköző és aszerint büntetendő hamis vád – helyesen – vétsége miatt emelt vádat és a bűncselekmény ezen fordulatainak pedig nincsen minősített esete.” (3. oldal)
- [21] Így az indítványozónak az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdései, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértésére vonatkozóan a hamis vád Btk. 268. § (2) bekezdése szerinti minősített esetével összefüggésben kifejtett érvei nem voltak alkalmasak arra, hogy az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatát a konkrét esetben megalapozzák.
- [22] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2021. december 14.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1054/2021.

